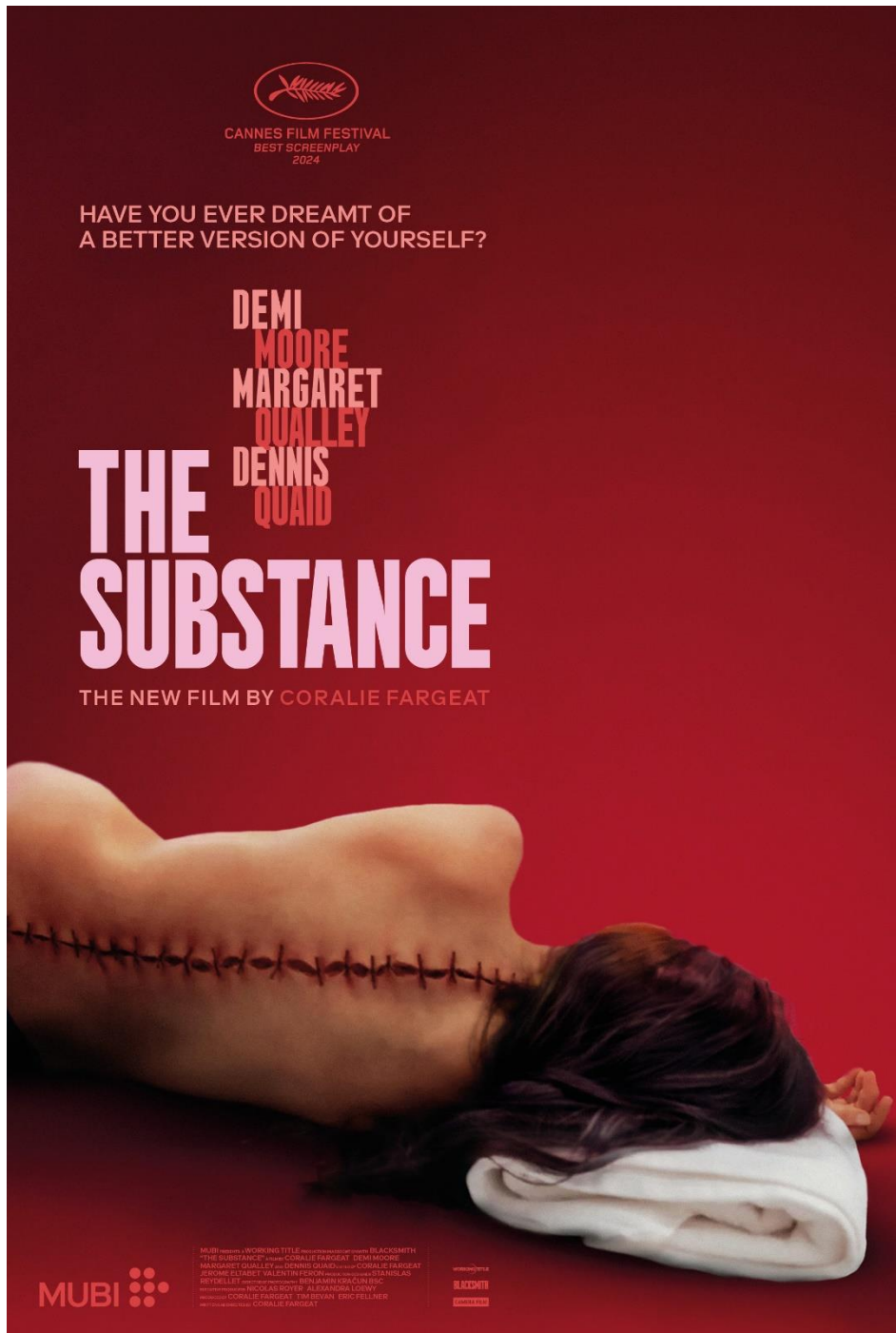

CAMERA FILM præsenterer

THE SUBSTANCE

af Coralie Fargeat

Premiere den 24. oktober 2024

Synopsis

Franske Coralie Fargeats Cannes-film 'The Substance' er en delirisk bodyhorror-hvirvelvind af en hævnfilm med Demi Moore som orkanens rå, selvudleverende øje.

Moore finder vi i rollen som Elisabeth Sparkle, en kendt Hollywood-skuespiller, hvis karriere er gået i stå i takt med, at hun er blevet ældre. Hun har nu kun sit fitness-tv-show 'Sparkle Your Life' tilbage, hvor hun, som en anden Jane Fonda, giver den som fitnessguru med danserutiner i tætsiddende trikoter. Men da Sparkle fylder 50, får hun sparket af sin misogyne tv-boss, Harvey (Dennis Quaid), der vil have en yngre udgave. Fortørnet og skuffet introduceres Sparkle for det mystiske vidunderprodukt 'The Substance', der med blot én enkelt indsprøjtning deler hende i to; den unge og gudesmukke Sue (Margaret Qualley) og hendes nuværende jeg. Den eneste regel er, at de skal dele livet mellem sig ligeligt; præcis én uge i den ene krop og derefter én uge i den anden – uden undtagelser! Men i takt med, at Sue opnår succes på tv, er de syv dage ikke længere nok, og da balancen ryger, igangsætter medikamentets bivirkninger et helvedesridt, hvis konsekvenser er vidtrækkende og – mildt sagt – blodige.

'The Substance' var i hovedkonkurrencen på årets Cannes-festival, hvor den vandt prisen for 'Bedste manuskript'.

Body horror-fabel med et kvindeligt blik

Det er en urgammel tanke: hvad hvis du pludselig kunne være ung igen og få en ny chance? Hvad ville du gøre anderledes? Det er med udgangspunkt i de spørgsmål, at Coralie Fargeats eksplosive, provokerende og konfrontatoriske satire vender vrangen ud på den giftige skønhedskultur, reklame-, mode-, film- og medicinalindustrien har bragt til sit højeste. Gennem sin bizarre, underholdende rutsjebanetur af en dobbeltgængerfortælling forbinder Fargeat ikke bare sin film til tidligere genremestre, hun formår også at kreere en forstyrret fabel om underholdningsindustriens skadevirkninger på især kvinders psyke.

Det er tydeligt fra begyndelsen, at Fargeat forstår at sætte tingene præcist på spidsen, når vi ser, hvordan Elisabeth Sparkles' stjerne på Hollywoods 'Walk of Fame' først offentliggøres og siden langsomt slides op af forbipasserende - for til sidst at stå tilbage krakeleret, mat og dækket i blodrød ketchup fra en tabt burger. Symbolikken er ikke til at tage fejl af. Da en balstyrisk Dennis Quaid i rollen som studiebossen Harvey kort efter beordrer en underordnet, at "hun skal være ung, hun skal være sexet, og vi skal bruge hende nu" om deres erstatning for Sparkles, er den satiriske scene sat. Frådende sidder Harvey og tæver rejser ned i svælget, mens han taler *på* Sparkles, og da hun kommer hjem til sin lejlighed, står en buket røde roser på bordet med hilsenen "Du *var* fantastisk."

Intet under, at lysten både til hævn og personlig oprejsning opstår, og da først den smukke Sue er kommet til verden – efter et knoglebrækkende anfald af en fødsel, der vil give enhver hold i ryggen – er spillebrikkerne lagt til en bodyhorror-fantasi, der med sit ellers klassiske dobbeltgængermotiv vrider sin fortælling i alt andet end klassiske retninger.

En selvopfyldende profeti

Sue skal ikke bruge mange dage på at lande jobbet som Sparkles' efterfølger – ”alt ser ud til at sidde på rette sted”, kommenterer casteren kvalmt om hendes krop – og i den første optagelse af hendes show ’Pump It Up’ er der skruet helt op for *the (fe)male gaze*, når tv-kameraet i hyperseksualiserede nærbilleder inspicerer hver eneste lille detalje af Sues halvnøgne krop. ’The Substance’ viser i øjeblikke som disse underholdningsindustriens manipulerende æstetik og retorik i kommercialiseringen af kvindekroppen.

Der går ikke lang tid før Sue, nøjagtig som Sparkles før hende, har internaliseret branchens sexistiske kvindesyn og viderefører det som en selvopfyldende profeti; en cyklus, der synes umulig at bryde, og som i bogstaveligste forstand nedbryder hendes eget selv. Dette manifesteres både psykisk og fysisk, når hendes andet jeg, Sparkle, lukker sig inde i sin lejlighed på grund af kropsskam, men også ligefrem går i forrådnelse, da Sues jagt på berømmelse gør hende grådig efter stadig mere tid i den unge krop. Opgøret med eget spejlbillede kaster ikke så få svimlende groteske sekvenser af sig, og i filmens sidste 30 minutter – en halv time ulig noget andet – står konsekvenserne skrevet i blod i en sådan grad, at man fysisk mærker følgerne af samfundets pres på kvindekroppen.

Demi Moores ensomme sansebombardement

Demi Moore er i rollen som Sparkles ikke blot uforfærdet og vovet. Hun kropsliggør også den dyne af ensomhed, der lægger sig over hendes karakter som resultat af hendes stadig større udgrænsning fra det, hun troede var hendes hjemmebane. Verden omkring Sparkles føles kold, og Coralie Fargeat forstærker følelsen af isolation ved også at gøre den underligt mennesketom. Vi ser reelt kun tre karakterer med betydelig skærmtid, og det bliver hurtigt tydeligt, at alle omkring Sparkles mest ser hende som et objekt, inklusive hende selv. For Harvey er hun en vare og for Sue selv et nødvendigt onde og en slags menneskelig tankstation.

Ensomheden og det moralske fordærv kanaliseres ud gennem et sansebombardement af billeder og lyd. Fargeat, der er født og opvokset i Paris, har sin genrehistorie på plads, når hun gennem ofte surrealistiske trackingskud, ultranærbilleder, ekspressiv brug af farver og mønstre og med et højnet lyddesign fantasifuldt indfanger virkelighedens bizarre ufornuft og særligt Sparkles' fortabthed. Gennem Fargeats linse bliver virkeligheden kunstig og uhåndgribelig på en måde, der udstiller underholdningsindustrien som en manipulerende dukkefører af den kollektive forestillingsverden gennem syleskarpe observationer og en skæv tone, som kun en ægte Hollywood-outsider kunne indfange.

Vi ved fra utallige film-noir sat i Los Angeles, at der altid ligger noget dunkelt under den polerede overflade, og det er sigende, at Fargeat igen og igen bruger byens kunstigt plantede og ressourcetunge palmer som motiv. Der er ingen tvivl om, at Fargeat i dele er inspireret af alt fra David Cronenberg (’Dead Ringers’, ’The Fly’) til ’Carrie’ (Brian De Palma, 1976), ’The Shining’ (Stanley Kubrick, 1980) og klassiske Hollywoodfortællinger om idealiseret ungdom som ’Sunset Boulevard’ og ’All About Eve’. I et sigende øjeblik høres endda musikken fra Hitchcocks ’Vertigo’, en film der om noget handler om det mandlige blik og besiddertrang. Men ligesom Sue og Sparkle nedbryder hinandens spejlbillede i filmen, omkalfatrer Fargeat også sine inspirationer i en samtidig hyldest til værkerne og et kritisk blik på den verden, der har formet og muliggjort dem. Tilbage står en film, der er helt sin egen og lige så sammensat som sin hovedkarakter: én del grufuld bodyhorror-basker og én del hårdtslående, feministisk satire.

Instruktørfilmografi: Coralie Fargeat

- The Substance (2024)
- Revenge (2017)

Credits

Elisabeth Sparkle
Sue
Harvey

Demi Moore
Margaret Qualley
Dennis Quaid

Klip
Kamera
Originalmusik
Producere
Manuskript
Instruktion

Coralie Fargeat, Jérôme Eltabet, Valentin Féron
Benjamin Kračun
Raffertie
Tim Bevan, Coralie Fargeat, Eric Fellner
Coralie Fargeat
Coralie Fargeat

Originaltitel
Længde
Land/år

The Substance
140 minutter
UK, USA, Frankrig/2024

www.camerafilm.dk